

TALE

Samrådstale, besvarelse af samrådsspørgsmål Q (BEU alm. del) den 19. februar 2020.
Spørgsmålet besvares af SKM og BM

19-02-2020

J.nr. 2020 - 1010

CAL
KWO

Samrådsspørgsmål Q stillet efter ønske fra Bent Bøgsted (DF):
”Hvad kan og vil ministrene gøre for at sikre, at borgere, der bestiller en entreprenør/håndværksvirksomhed til byggeri, ombygning eller renovering, får bedre mulighed for at kunne kontrollere, at det ikke er underbetalt og ulovlig udenlandsk arbejdskraft, som arbejdsgiver sender ud til deres bolig, som det senest er set i sagen om renovering af Skatteministeriets departementschef’s sommerhus?”

[Indledning]

Tak for indkaldelsen til samrådet i dag.

Som altid kan jeg ikke gå ind i den konkrete sag, som spørgeren henviser til.

Men det generelle i samrådsspørgsmålet rummer en række interessante aspekter, som jeg ser frem til, at vi blandt andet drøfter i dag.

Nemlig hvordan vi som samfund får indrettet os og bedst understøtter, at danske love og regler bliver overholdt og respekteret, når der bliver udført et stykke arbejde et sted i Danmark.

Det gælder uanset, om arbejdet bliver udført

- af danske eller udenlandske virksomheder,

- af danske eller udenlandske ansatte, og
- uanset om arbejdet foregår som en kæmpe entreprise på Metrobyggeriet til flere milliarder kr. eller for den sags skyld
- på villavejen med en mindre entreprise på 200.000 kr. til et nyt tag på huset.

Regeringens holdning til social dumping er heldigvis velkendt:

- Alle virksomheder i Danmark skal overholde lovgivningen og indordne sig under de vilkår, der gælder på arbejdsmarkedet.
- Alle der arbejder i Danmark, skal arbejde under ordentlige vilkår. Det står slet ikke til diskussion.
- Og vi skal ikke acceptere, at visse dele af arbejdsmarkedet bliver udsat for et kapløb mod bunden, fordi alt skal gå hurtigere og være billigere.

Social dumping – regeringens indsats

Regeringen prioriterer indsatsen mod social dumping højt og har allerede kunnet samle politisk flertal bag nogle oplagte og tiltrængte initiativer.

For det første har vi med finanslovsaftalen for 2020 indgået en aftale, der ikke bare sikrer den højeste bevilling til den fælles myndighedsindsats nogensinde, men som også igangsætter nogle helt

nye initiativer om blandt andet ID-kort og kontrol af arbejdsklausuler.

Initiativer, som jeg ser meget frem til at følge.

Derudover aftalte vi med finansloven for 2020 at gøre det markant dyrere for landets virksomheder at fuske med ulovlige ansatte.

Bødestraffen for brug af illegal arbejdskraft bliver således skærpet.

Endelig har vi som bekendt for nylig indgået en meget bred politisk aftale, der skal forhindre løndumping på landevejene.

Jeg vil også gerne kvittere for, at spørger og Dansk Folkeparti er en del af denne vigtige aftale. Der er som bekendt et meget bredt flertal bag aftalen, og jeg vil gerne kvittere over for alle partier bag.

En aftale, der bygger på fælles anbefalinger fra DA og FH, og derfor var det set fra min stol også et helt oplagt sted at starte for denne regering, når det kommer til indsatsen mod social dumping.

Aftalen er nu ved at blive omsat til lovgivning, som vi forhåbentligt kan få igennem Folketinget inden sommerferien.

Uanset hvor tilfreds jeg er med, hvordan vi er kommet ud af starthullerne på den her dagsorden, så er der selvfølgelig fortsat meget at gøre.

Fx i forhold til de mest udsatte udenlandske arbejdstagere, som også er en del af det danske arbejdsmarked, og hvor vi de senere år har set nogle helt grelle eksempler, som ikke hører hjemme på det danske arbejdsmarked anno 2020.

Derfor ser jeg frem til arbejdet i arbejdsgruppen om de sårbare udenlandske arbejdstagere, som er næste skridt i regeringens indsats på det her område.

Arbejdsgruppen har bl.a. fået til opgave at se på mulige initiativer i forhold til arbejdsgiverens og hvervgiverens/opdragsgiverens forpligtelser samt styrket håndhævelse af arbejdstagernes rettigheder.

Generelle perspektiver - social dumping

Vi skal gøre os klart, at social dumping kan foregå forskellige steder og i forskellige sammenhænge.

Ikke kun på store byggerier eller anlægsprojekter.

Det kan også forekomme på helt almindelige villaveje.

Når udestuen skal restaureres, eller når der skal lægges sten i indkørslen.

Eller på den lokale restaurant, når man henter takeaway efter en lang arbejdsdag.

Danmark er et land baseret på tillid.

Tillid til, at vi vil hinanden det bedste og til at love og regler selvfølgelig bliver overholdt.

Men det er vigtigt, at vi hver især bliver mere bevidste om de faldgruber, der findes, når vi er udfordret af globaliseringens bagside og den manglende forståelse for den danske arbejdsmarkedsmodel og nødvendigheden af, at alle bidrager til fælleskassen.

Hvem påhviler ansvaret – kan vi gøre mere

Vi skal gøre os klart, hvilke pligter, der gælder for en virksomhed - både når virksomheden er arbejdsgiver og hovedleverandør i forhold til en opgave. Og når virksomheden giver opgaven videre til en underleverandør – fx en udenlandsk underleverandør.

Vi skal gøre os det klart, hvilke pligter der gælder for bestilleren / hvervgiveren af en opgave.

Både når der er tale om en hvervgiver, som er erhvervsdrivende og dermed er en professionel aktør.

Og når der er tale om en privat hvervgiver, som fx indgår aftale med en udenlandsk virksomhed om at få lagt nyt tag på sit hus eller få lagt nye sten i indkørslen.

Endelig kan vi også overveje, hvilket ansvar vi selv har – eller kan påtage os – som forbrugere.

Som reglerne er i dag, så har en udenlandsk tjenesteyder det direkte ansvar for at være korrekt anmeldt i RUT-registeret.

Og tjenesteyderen har pligt til at dokumentere over for den danske bestiller/hvervgiver af arbejdet, at der er sket en anmeldelse i RUT.

Hvis den danske hvervgiver ikke har fået dokumentation for anmeldelsen, har hvervgiveren pligt til at kontakte Arbejdstilsynet indenfor 3 dage.

Hvervgiverpligten gælder i det direkte forhold mellem den udenlandske tjenesteyder og den danske bestiller af opgaven.

Der findes forskellig vejledning om reglerne på diverse hjemmesider.

Men det er oplagt, at vi får set nærmere på, om den nuværende vejledning og information er tilstrækkelig, og om vi kan gøre mere, for at understøtte regelefterlevelsen.

Det er også oplagt, at vi ser på, hvordan vi i øvrigt kan understøtte, at fx private borgere, der får udført arbejde, har sikkerhed for, at de virksomheder, som de indgår aftaler med, rent faktisk også har orden i tingene.

Det er et emne, som jeg vil drøfte med arbejdsmarkedets parter efter afslutning af overenskomstforhandlingerne.

Endelig vil jeg presse på for, at vi på EU-plan får fremmet et initiativ om en "sortliste". Det spørgsmål har jeg blandt andet selv taget op med det kommende tyske formandskab på et møde i Berlin i sidste uge

Afslutning

Som jeg har sagt på tidligere samråd, så vil jeg ikke stikke nogen blår i øjnene og give lovning på, at vi i løbet af få måneder får skovlen under de forskellige former for social dumping på det danske arbejdsmarked.

Men det er en opgave, som jeg i den grad gerne tager på mig, og hvor jeg forventer og regner med, at den gode start for regeringens samarbejde med Folketingets partier om at finde brede løsninger på området kan fortsætte.

Tak for ordet.